

สมาถ อากู เตาะตีไคว
อุอแข บาละ บัต
ตีแม อาเนาะ ตาตุ
ถือเม็ง เบาะเต ซัแข
ถาแม มุโจะฮ์ ซัแข
มุลง ซาป้อล เปาะฮ์
อาคะ ตาแง ซ้อเมาะฮ์
คาตุ ตีป้อ ปกาถ
บัตลา คาตุ บ้อถาถ
อ้อถิง ซากะ ถาถ
คาโจะห์ ถาโมะ ปาถ
ปานา ถึปะ กาเอ็ง
ซาปู้โจะฮ์ ออถฤ ถาเอ็ง

ถอ ตเตเงาะ อุอแข
ตอแปง บาละ ตีเม็ง
ตีป้อ ถาโจะฮ์ ถือเม็ง
ตีแก ตูโจะฮ์ ถือถง
มาแก ซาซมู มุลง
มุลง กาง คาคู
มีเตาะ อาง คาคู
มีเงาะ คาถ ปี้ถิง
บาเงาะ ออถฤ อ้อถิง
แอถาะ มาโจะ จี
มาแก ซัเวะฮ์ ถึปะ
ถึปะ ทะซุ แมถะแห่
เตาะ ซามอ ตาฆิง คาถะแห่

คำแปล

กุงเฮยกุง
เจ๊ะแมถุกเมียน
ทุบซันแล้วฝักให้ละเอียค
เจาะรุทีฝ่า
ลูกสาวชาวจีน
ลูกสาวไปไหน
นกกระทิงนกกระทา
ผมพี่แม่ไม่เรียบ
ทวิท้าวนางบูโด

วัวเซาหัก
เจ๊ะเวถุกทูป
จุกได้มีแสงไฟ
แอบทูลูกสาว
เข้าใจเล่นกะสามะพร้า้ว
ไปยิงนก
ไซโนซัน
ให้พี่สาวทวิ
ทวิเพียงเบาเบา

เมื่อคืนฉันไม่ได้นอน

หนังที่หลังประทุ

ชุดของระทุ

หอกที่คนไทยทำ

สมัยที่รบกับไทย

ไบลานหนึ่งใบ

ยกมือไหว้

ระทุมาที่ท่าหน้า

เมื่อระทุเดิน

ล้อมไปได้ครึ่งทาง

ไว้ผมยาว

พับผ้าเก่ง

สืบคนที่เป็นคนอื่น

คืนเพื่อคุณหนึ่ง

หน้ากากอยู่ข้างฝา

ตกลงมาโดนหอก

แทงได้หนึ่งร้อยสี่สิบวา

กินแค่สาकुจากคันลาน

ไบนั้นบานที่บ้านของระทุ

ขออภัยด้วยท่านระทุ

น้ำมันในจาน

มีคนห้อมล้อม

ไล่ไปเข้าบ่วง

กินหมากพับ

พับรองเท้าแดง

ไม่เท่ากับเลือกเนื้อตัวเองเอย

อาซั่ม กะโลโหม มาเซาะ ซื่อมูลา

ลาดอ มุดอ ด้ปุโจวี กายัน

อามอ เคาะ ซื่อโกรี อาบัง เคาะ ตังงา

ตุโบะ มุดอ จารี ลายัน

กำแปล

ส้มแขกแห้งสุกใหม่ ใหม่

พริกอ่อนนยอกไม้

ฉันไม่คิดว่าพี่จะทิ้งไป

ยังสาวอยู่หาใหม่ดีกว่าเอย

(เวาะกะลูโหม หมายถึงส้มแขกที่ยังไม่ได้ตากแห้ง ที่เรียกว่าส้มเพราะมีรสเปรี้ยวจัด มีเฉพาะทางภาคใต้ จึงเรียกว่า ส้มแขก ผลใหญ่กว่ามังคุดเล็กน้อย ผิวเป็นร่องๆ สีเขียวปนเหลืองเมสติกสีแดง เปรี้ยวจัดแม้กระทั่งเมสติกก็มีรสเปรี้ยวด้วย เป็นพืชที่ปลูกกันตามบ้านนอก ใบบ้างก็ๆ ชาวบ้านนิยมเอามาฝานเป็นชิ้น ๆ แล้วนำไปตากแห้ง แกลงเหลือง

บักช้ไ้ใส่ส้มแขกเพื่อให้มีรสเปรี้ยว อาหารอื่นใดที่ต้องการให้มีรสเปรี้ยว มักจะใส่ส้ม
แขกที่ตากแห้งแล้ว ส้มแขกแห้งเรียกเป็นภาษามลายูว่า *ฮาซั่ม กะลูไซ*)

* * *

อาดอ ซาตุ อีกัน กือตุกอ
อาดอ ซาตุ ละฮ์ มาตอ บุตอ

ซ็องะ อ็ยอ ต็ยูญง แอกอ
คูโต๊ะ ค็ยอ ละฮ์ ราบอ ราบอ

คำแปล

ปลากะเบนตัวหนึ่ง
กนตาบอตกนหนึ่ง

มีเหนียงที่ปลายหาง
เที่ยวกล่าโน่นกล่านี้เอย

* * *

อาดอ ซาตุ อูแด กือแด
อาดอ ซาตุ ออแถ บูแม

ถ็อประฮ์ บะฉิตี บะฉิเตะ ปูเลาะ
ถ็อประฮ์ บ็อบชี บ็อตาเกาะ ปูเลาะ

คำแปล

กึ่งเอยปูเอย
คิกคิงคนเป็นหม้าย

คิกตัวแล้วคิกตัวเล่า
กระหีบแล้วกอกกั้นเอย

□ □ □

อาดอ ซาตุ ละฮ์ อาเนาะ บูถุง
กือเถะ ปาฉี ละฮ์ กือตอ บ็อปาตง

ต็อรูแบ ค็ยอ ตูรง กอบอมิง
ซางะ ช็อมา ละฮ์ ลาเว ค็ยงนิง

คำแปล

ลูกนกตัวหนึ่ง
กลับมาเข้าเราร้องเพลง

บินตกลงพื้นดิน
คู่อสู้อบร้องเพลงในลำคอเอย

อาดอ ซาตุ อีกัน ต็อซมี
อาดอ ซาตุ อาเนาะ บินิง

คูโต๊ะ ต็โตร์ ค็ยอ บ็อราฮู ลูวะฮ์
คูโต๊ะ ค็ยอ ช็บูโละ ลูวะฮ์

คำแปล

เจ้าปลาอินทรีข่อย
มีเมียและลูก

นอนอยู่ในเรือใหญ่
อยู่ที่ซิบ โตะอันกว้างใหญ่เอ๋ย

อาดอ ซาตุ ออแถ บือมาแล
ออแถ แกะแจะ คื่องา ออแถ บือแล

มาแล คีอ ฆาวโอะฮ์ บือนา
ออแถ มาแต ญอ ปาเขะฮ์ บือนา

คำแปล

มีคนเดินทางหนึ่งคน
ฟังคนเขาคูยกัน

ทางเดินนั้นไกลนั้น
ว่าเป็นผู้ชายลำบากแท้เอ๋ย

อาดอ ซาตุ ละฮ์ อาเนาะ บือตุกอ
แชะซอ บาแค จาญี่ กอริยอ

มาแกแน คีอ ออแถ มาตอ บุตอ
ตะเตาะ อาเถาะหึ เนาะตูแป ซาปอ

คำแปล

ตูกปลากะเบนตัวหนึ่ง
เขาลำบากกายไม่มีใครหาให้

เป็นอาหารของคนตาบอด
หมกปัญญาที่จะไปฟังใครเอ๋ย

☆ ☆ ☆

อาเตะ อาเตะ เมาะ คื่อลอ คื่อบาโก
บอเวาะ ซูเปะ คื่องา บาโก
เมาะ ลีเมาะฮ์ โตะญูวา ปาคี
บือราซอ ลือเมาะฮ์ อามอ ซือตี่ตุ

เมาะงอ บือญูวา ปาคี
บือราซอ ลือเมาะฮ์ อามอ ซือตี่ตุ
เมาะ เมะโต โตะบือโก ปาแป
บือราซอ ตีโดร์ ปัง อาดอ ฆาแล

คำแปล

น้องจ่าน้องไซ่ปลาตัน
เอาถุงกับกระบุง
แม่ลีเมาะก็ขายข้าวเปลือก

แม่งอขายข้าวเปลือก
ตัวฉันเองอ่อนเพลีย
แม่เมะโตแบกกระตาน

ตัวฉันเองอ่อนแอเสีย

ขอนอนก่อนแล้วค่อยทำเอ๋ย

(คำว่า งอ, ดีเมาะ, แมะโต, เป็นชื่อบุคคล)

อาโด เมาะ อาโด ซายัง
ตะเตาะ บ้อราชอ เตะาะ ซี้ยัง

มูเวาะ มอเมาะ ดีโม เตะาะ ต้อซ้อลัม
ก้อถอ โคะ ซ้อเมาะ บาเมาะ ดีโอรัง

คำแปล

โอแม่ที่รัก
กลางวันไม่รู้สึก

ลูกสะบ้าไม่จมน้ำ
คิดแล้วปวดท้องเอ๋ย

* * *

อาตา ซ้อกอเถาะฮ์ ตัง
ตะาะ ม้อนุดง ปะจู ฮามี่

เมาะ ซูโรฮ์ บ้อลาหมา บี้ยา ปานา
บาซอ อาเมาะ ม้อนุดง คามา

คำแปล

ส่งเข้าโรงเรียนชั้นสูง
แต่ไม่เหมือนอาที่เป็นหะยี

อยากให้เรียนหนังสือเก่ง
ไร้อ่อยไอ้ลูกไม่รักก็เอ๋ย

☆ * ☆

อานะ ฮัลลัง์ เตะอ์ระฮับ รายน
ฮันตะ เตะอ์บัง ตียาคา เบอรร่าฮับ

ฮันตะ ฮิงฆับ อานะ ตุรกกี
ฮันตะ ฮิงฆับ ตียาคา เบอรร่าฮักกี

คำแปล

นกเหยี่ยวกลานตัวม้เทียม
จะบินก็ไม่ม้ปีก

จะเข้าไปจับลูกชาวตุรกี
จะเกาะต้นไม้ก็ไม่ม้ขาเอ๋ย

* * *

อานะ กูแม ตือเราะยะ รายะ
อานะ ตือรือแบ ตียาคอ ซายะ

อานะ คามะ ตียาคอ คาลี
อานะ ฮิงะ ตียาคา กากี

คำแปล

แมลงภูบินช้า
มันจะบินก็ไม่มีปีก

จะผูกตุ๊กมันไว้ก็ไม่มีเชือก
มันจะเกาะก็ไม่มีขาเอย

☆☆☆

อาเนาะ กูอิน บูเวะชี่ ญูฮาศี
ลือกักต ละชี่ บือซา อาเนาะ กูอิน

เปอร์อิม ปุเนนัน กาเซะชี่ ตี คัดัมฮาศี
กือมานอ เปอร์ชี่ อากู คุรตตี

คำแปล

ลูกเอยเจ้ามีน้ำใจ
จงโตไวนะลูกข้า

ขอให้จิตใจเจ้าผ่องใส
ข้าจะตามเจ้าไปทุกแห่งเอย

☆☆☆

อาเนาะ ละชี่ จินอ ตูตุง กาวังกั
ฉางัน โคะ ฮีนอ คางัง ฮือโฮวัง

มีนุง ละชี่ อาเดาะห์ เบอรัลัง บือตตี
คะเคาะ อาเดาะห์ เนะเกีเง็ง ตีตี

คำแปล

ลูกจินลงเรือสำเภา
อย่ารังเกียจคนต่างถิ่น

ฮินทิมเหล้า
ไม่มีเหล้าขอฝากตัวเอย

□ □ □

อาเนาะ จินอ ญาโม
อาเนาะ คือแม ตีโต

ปัทมา มาเอ็ง รากะ
อาเมะ บาทา ตากะ

คำแปล

ลูกจินผมเบียด
ชวนนอนด้วยกัน

เล่นรากะแกง
เอาหมอนมากอด

(รากะ เป็นกรรละเล่นชนิดหนึ่ง)

☆☆☆

อาเนาะ ซียาปอ ทือตืออก คึง

ปานา มือนูและย์ ตีฎี ซือคีฎี

คำแปล

ลูกโกรเอ่ยช่างไม้สูง

เขียนหนังสือได้ด้วยตนเองเอย

อาเนาะ ซือปะ ซือบาโก ญง
กาลู แซปะ อาทะย์ กากี บึง

อาเนาะ อุแตะ ซือกาลี ฎือบุย
นาที จือกา กือปาลอ ญุบุย

คำแปล

ลูกปลากะตึหนึ่งกระบุง
ถ้ำทะที่น้องปุค

ลูกกึ่งต้มหนเดียว
คอยขย้มหัวล้านเอย

อาเนาะ คารอ คาโต๊ะ

กาโต๊ะ ลูวา ปากา

คำแปล

ลูกสาวคาโต๊ะ

ตกคังเหมือนฟ้าผ่าเอย

อาเนาะ บือโระ ติกากู ลินคัง
อุโต๊ะย์ ญุโระ ตีมาทอ ไอรัง

คฺรุง มานี ตีคาลัม ปายอ
จันเตะ ปูเตะ ตีมาทอ ซายอ

คำแปล

ลูกสิงที่กึ่งไม้
ถึงจะน่าเกลียดในสายตากคนอื่น

ลงมาอาบน้าในบึง
แต่สวยเสมอในสายตาฉันเอย

อาเนาะ อาย แยก คฺรุง ซือปูโละย์
กาลู อาแบ กาเซย์ ซูโงะย์

มาที แรกอ ลือกะ ซือมีแล
มีเตาะ กือตะซิง ติงา ออแถ

คำแปล

ลูกไถ่ลงมาสิบตัว
ถ้าพี่รักจริง

อาเนาะ อาเนาะ นานี
ตักอ ลือลาที
กอเซ็ง อับดุลเลาะ
แยนะ มากรือซง

ตายหนึ่งเหลือเก้าตัว
ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนอื่นเลย

อาตอ ตูโตะยี่ ออแด
อัมบัต บือราปูนว
อิบรอฮิม ฟาทีเมาะ
ซีตีรอกกีเยาะ

คำแปล

ลูก ลูกพระนาบี
เป็นชายสามคน
กอเซ็ง อับดุลเลาะ
แยนะ มากรือซง

มีเจ็ดคน
เป็นหญิงสี่คน
อิบรอฮิม ฟาทีเมาะ
ซีตีรอกกีเยาะเอย

□ □ □

อาเนาะ อาแย ฉาแง กูรง
อาเนาะ ออแด ยาแง ซียง

กาลู กูรง ปาเตาะยี่ กาที่
กาลู ซียง แมเดาะห์ บีบี

คำแปล

ลูกไถ่อย่างขังในกรง
ลูกคนอื่นอย่าไปจับ

อาเนาะ อาแย กูรง ซือปูโตะยี่
กาลู อาแบ กาเซะยี่ ซูโงะยี่

ถ้าขังกรงกงซาหัก
ถ้าจับแล้วแก้้มจะแดงเอย

มาตี แซกอ ลือกะ ซือมีแด
มีเตาะ กือตะซิง ตังงา ซอแด

คำแปล

ลูกไถ่ลงมาสิบตัว

ตายหนึ่งเหลือเก้า

ถ้าพิริกจริง

ต้องทั้งคนอื่นให้ห่มคเอย

อาเนาะ อาแย คารี คียะ คียะ
เนาะ ละธั กานอ คือจุงะ คือจุงะ
อีกัน ละธั ตีโม ตี อาตะธั ปาคา
บุลัน ละธั ตีโม อาบัง เนาะ ซาปา

อึบُّ บอเวาะ ซือมีลัน แอกอ
เนาะมี มงาคะ โตะะ ตีเคะธั
ก็เว็ง ละธั สาแถ กอาตะะ มาตะะ

คำแปล

ลูกไก่อวังเจียบเจียบ
ไปไหนก็กระโดดกระเดก
ปลาผูกขึ้นมามบนหาคทราย
เดือนหน้าที่จะมาหาเอย

แม่ไก่อพาลูกแก้ว
จะไปเฝ้าผู้เป็นใหญ่
ฝากคิดถึงน้องด้วย

อาเนาะ อูคัง อูคัง ยูเขาะ
อาเนาะ โอวัง โอวัง ยูเขาะ

เตาะกัน ยาตี อาเนาะ คือซีวี
เตาะกัน กียาตี อาเนาะ ชันตีฎี

คำแปล

ลูกกั๋งต้องเป็นลูกกั๋ง
ลูกคนอื่นต้องเป็นลูกคนอื่น

ไม่มีทางเป็นปลาอินทรี
ไม่มีทางเป็นลูกของเราเอย

อาปอ แมเงะห์ ตีกากี ลางิ
อาปอ แมเงะห์ ตี มญาโง กะนิ

เจ๊ะคือระ ะ ละดู กูคา
บุงอ ซีเงะห์ จือปากอ มูคอ

คำแปล

อะไรแดงที่ชอบฟ้า
อะไรแดงที่ผสมมายของน้ำ

เจ๊ะคือระควมม้าผ่านมา
คอกไม้จำบี้อ่อนเอย

อาปอ ชุนอ ป่าซัง ปลืตอ
อาปอ ชุนอ มายอิง มาตอ

ป่าซัง ละฮ์ ตีแย ตี คาลัม บือตี
คียัง ละฮ์ คียัง คาลัม ฮาตี

คำแปล

มีประโยชน์อะไรที่จะตามตะเกียง
มีประโยชน์อะไรที่จะสบตากัน

จุดเทียนไขในหีบตึกวง
เก็บเงียบไว้ในหัวใจดีกว่าเอ๋ย

□ □ □

อาเมะ เจาะ มี มีอญาโก
กาที แกะเจาะ ยาแล จาโก

คานเน อูบี่ ตือบี่ บือแน
ตะเตาะ อาเนาะห์ ลาวเว คาสิมาทอ

คำแปล

เอาจอบไปจากคิน
เดินเขยอกจวจากคิน

ปลุกมันวิมมา
ไม่มีคู่ต่อสู้ขั้ตาเยี่ยมเอ๋ย

□ □ □

อาโยง ตาโมะ ยาญ
ตงู กาชง บาจู
มนิกะฮ์ เจ๊ะแม เตวี
ปากา จิจิง ปเนาะ ยารี

ซาระ บาแค นิเปาะห์
ซาระห์ เนาะ มนิเกาะห์
ปากา ลีมา ปุโระ
อูเต โอวัง บือกาโระ กาโระ

คำแปล

ไกวเร็ว เร็ว
ทอเสื้อผ้า
เจ๊ะแมเตวีจะแต่งงาน
ใส่แหวนเต็มนิ้ว

ทันจากเต็มจนเพียบ
หวังจะแต่งงาน
ที่บ้านปากาสีมาปุโระ
แต่เป็นหนี้คนรุงรังเอ๋ย

(เจ๊ะแมเตวี เป็นชื่อคน ส่วนปากา ลีมา ปุโระ เป็นชื่อหมู่บ้าน)